

SET. 23 - GEN. 24

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS
FORMACIÓ
JORNADES
PUBLICACIONS
SEMINARIS

MUHBA 80
El museu de la ciutadania

SEMINARIS I JORNADES

Seminari

En el centenari, el pes de Barcelona en el cop d'estat de Primo de Rivera

Coordinació científica: **Soledad Bengoechea** i **María Cruz Santos**

Arran del primer centenari del cop d'estat de Miguel Primo de Rivera, perpetrat el 13 de setembre de 1923, el seminari s'organitza al voltant de quatre ponències amb l'objectiu d'oferir una visió àmplia d'alguns elements socials i polítics que van confluïr a Barcelona i van propiciar que, en última instància, la ciutat tingués una implicació important en la decisió de donar un cop d'estat. Uns components que superarien el marc temporal en què es van desenvolupar els fets.

Dijous 21 de setembre, de 16 a 20 h
MUHBA Plaça del Rei, Sala Martí l'Humà

Primo de Rivera en un acte del sometent. ANC

Taula rodona

Patrimoni industrial i regeneració urbana, trajectòries recents

En aquests moments que es multipliquen els treballs de rehabilitació en diversos edificis de l'Eix Pere IV i l'àrea del Besòs, incloent el cas emblemàtic de Can Ricart, i avança la reforma d'Oliva Artés, en el marc de les festes majors del Poblenou i Barcelona es presenta aquesta taula rodona amb la participació de Melina Guirnaldos (Welsh School of Architecture, Cardiff University), Marion Steiner (ESPI Lab Valparaíso, secretària general del Comitè Internacional per a la Conservació i Defensa del Patrimoni Industrial, TICCIH), David Martínez (gerent

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona), Salvador Clarós (investigador sobre Can Ricart i el patrimoni industrial) i Joan Roca (director del MUHBA).

Dilluns 25 de setembre, de 10 a 13.30 h
MUHBA Oliva Artés

Seminari

Fabra i Coats. La ciutat del treball en marxa (III)

El projecte «MUHBA Fabra i Coats. Barcelona, ciutat i treball» ha de convertir la Nau F i la Sala de Calderes en un equipament museístic on s'explicarà el treball a Barcelona en el seu context geohistòric, amb una mirada específica a la tradició industrial de Sant Andreu del Palomar i a la Fabra i Coats com a establiment fabril emblemàtic.

En aquest seminari es presentarà el projecte museogràfic i de disseny de l'espai, el projecte expositiu i les darreres actuacions dutes a terme per al condicionament, la conservació i el tractament de la col·lecció d'objectes.

Dijous 9 de novembre, de 16 a 20 h
MUHBA Fabra i Coats, Espai Bota

Maqueta de Fabra i Coats

Seminari

Clima i societat a Barcelona en època moderna

Coordinador científic: **Pau Castells**

Els segles moderns coincideixen amb un període de deteriorament climàtic conegut com la petita edat de gel (segles XIV-XIX), caracteritzat per una sèrie d'anomalies hidrometeorològiques arreu del Mediterrani. Els darrers estudis sobre el clima ens permeten situar amb precisió l'impacte en el territori de moltes d'aquestes anomalies

SETEMBRE 2023 - GENER 2024

MUHBA 80
El museu de la ciutadania

(sequeres, precipitacions torrencials, pedregades, temporals de mar), alhora que l'encreuament d'aquestes dades paleoclimàtiques amb la documentació conservada ens informa sobre les respostes i les estratègies adoptades per la població de l'època per fer front als seus efectes devastadors.

Dissabte 18 de novembre, de 10 a 14 h
MUHBA Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova

Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova

Simposi

Comparatistes sense comparatisme (VII)

Coordinador científic: **Antoni Martí Monterde**

La literatura comparada té, a Catalunya, una tradició que pot considerar-se lògica i paradoxal alhora. Per a la història de la modernitat cultural a Catalunya —i especialment a Barcelona—, la seva crítica literària té una dimensió internacional, cosmopolita, coherent amb la relació de la literatura catalana amb les literatures europees. Però en el moment d'institucionalitzar-se acadèmicament només Ramon Esquerra aconsegueix incorporar-se explícitament a aquesta nova disciplina. En canvi, els principals crítics literaris a Catalunya es caracteritzen en els seus escrits per una actitud profundament comparatista, sense sotmetre's, tanmateix, a les pautes marcades oficialment des de les càtedres del comparatisme i, en alguns casos, discutint l'orientació donada per l'acadèmia.

Aquesta és la setena edició d'un projecte obert que s'ha celebrat cada any des del 2016 i busca desenvolupar una perspectiva el més completa possible de la història de la literatura comparada a Catalunya.

Dimecres 13 i dijous 14 de desembre, de 10 a 14.45 h
MUHBA Vila Joana

Divendres 15 de desembre
Universitat de Barcelona, Facultat de Filologia, Sala Gabriel Oliver

Seminari

Barcelona, la ciutat de la República

Coordinador científic: **Jordi Roca Vernet**

Celebrem el 150è aniversari de la I República però sabem ben poca cosa del que succeí a Barcelona durant aquells mesos de 1873 i 1874. Aquest seminari pretén donar a conèixer a la ciutadania els darrers avenços en la recerca.

Barcelona fou més republicana que insurgent, i mentre s'estenia la revolta cantonal arreu de les principals ciutats mediterrànies, la capital catalana es va erigir en un bastió de la República federal. Tot i les amenaces exteriors i interiors, i l'augment de les desafeccions entre obrers i republicans, la ciutat es va mantenir lleial a les institucions republicanes. Durant aquells mesos, la política a Barcelona va tenir com a escenari principal l'espai públic, en el qual les diverses tendències del republicanisme i l'obrerisme es disputaren el suport de la ciutadania. Alhora, en els carrers i places de la ciutat es representà la pluralitat de significats que hi havia rere la República, tant a través de les diverses formes de dissidència com de la invenció dels nous cerimonials republicans.

Dijous 18 de gener de 2024, de 16 a 20 h
MUHBA Plaça el Rei, Sala Francesc Carreras Candi

Dibuix de la Primera República, 1873

El MUHBA compta amb el suport del Cercle del Museu:

Patrons benefactors

elPeriódico **ara.cat**

Patrons institucionals

Associats **iGuzzini** Amics **GRUP JULIÀ**

Informació:
muhba@bcn.cat

Per a qualsevol altra informació:
93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners, de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

Les activitats són presencials i es podran visionar al canal YouTube del MUHBA després de la seva realització.
El programa d'activitats pot experimentar canvis de darrera hora. Consulteu la web del MUHBA.

barcelona.cat/museuhistoria
facebook.com/museuhistoriabarcelona
youtube.com/channel/UCEpgMM-azFGKRQ8qD40rbwQ

DL B.17483-2023

Foto coberta: secció de la coberta del llibre "Les opcions de Barcelona". Vistes del Port de Barcelona. AHCB

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni tindran lloc els dilluns a les 19 h.

262. Women in convent spaces and the music networks of Early Modern Barcelona
Ascensión Mazuela (Universidad de Granada)
16/10/2023 Sala Martí l'Humà

263. Alicia de Larrocha. La persona i l'artista
Alicia Torra de Larrocha i Xavier Chavarría
23/10/2023 Sala Martí l'Humà

264. La Coronela de Barcelona entre 1640 i 1714: l'evolució de la milícia gremial de la guerra dels Segadors a la de Successió
Víctor Jurado (UB)
30/10/2023 Sala Martí l'Humà

265. El Diluvio, el gran diari popular de Barcelona i la Segona República
Gil Toll (UAB)
13/11/2023 Sala Carreras Candi

266. MonBones: la vida en contextos monàstics de Barcelona (s. XIV – XIX) des d'una perspectiva osteoarqueològica
Lluís Lloveras (UB) i Carme Rissech (URV)
27/11/2023 Sala Carreras Candi

267. Barcelona Freak Show: història de les barraques de fira i els espectacles ambulants, del segle XVIII al 1939
Enric H. March (crític literari i historiador)
11/12/2023 Sala Carreras Candi

268. Sarrià, la darrera defensa de la Primera República. Història i commemoració
Àlex Pocino (UB)
15/1/2024 Sala Carreras Candi

269. Els carrers de Barcino. La transformació constructiva de l'espai viari i els seus serveis entre els segles I i v dC
Núria Romaní (UAB)
29/1/2024 Sala Martí l'Humà

DIÀLEGS AL PARK GÜELL

1. Lluís Domènech i Montaner i la forma de la ciutat.
Antoni Ramon Graells (ETSAB-UPC) i Enric Granell (ETSAB-UPC),
comissaris de l'exposició *Domènech i Montaner, urbanista.*
27/09/2023
MUHBA Park Güell, Casa del Guarda, 19 h. Amb la col·laboració de B:SM i Park Güell

Casa del Guarda. MUHBA Park Güell.

DIÀLEGS AL BON PASTOR

Els dilluns, a les 19 h, a la Sala d'Actes del MUHBA Bon Pastor (c. Barnola, 22)

1. El pla popular de Santa Coloma, una experiència singular del disseny d'una ciutat metropolitana
Ferran Saro (Diàlegs a la riba del Besòs)
Marc Andreu (periodista i historiador)
Odei A. Etxearte (periodista i autora del llibre *De suburbi a ciutat. El Pla Popular de Santa Coloma de Gramenet.* coordinadora de la revista digital *Fòrum Grama*);
Zaida Muxí (arquitecta i urbanista; Professora titular del departament d'Urbanisme de la UPC - ETSAB).
18/09/2023

2. Barcelona perifèria cubista. Projectes metropolitans
Carme Fiol (arquitecta)
2/10/2023

SETEMBRE 2023 - GENER 2024

DIÀLEGS AL BON PASTOR

3. La vaga de lloguers i el Comitè de Defensa Econòmica, Barcelona abril-desembre de 1931
José Luís Oyon (UB) i Manel Aisa (Ateneu Enciclopèdic Popular)
20/11/2023

4. Barcelona ciutat fràgil
Maribel Rosselló (UPC)
22/01/2024

MUHBA Bon Pastor. Exposició *Allotjar les majories*

FORMACIÓ

Curs Relats urbans 2023-2024

Teoria i pràctica de l'itinerari urbà

Ofereix formació especialitzada per a futurs responsables de la ideació i la interpretació d'itineraris històrics urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

Conferència inaugural: «Museus en la construcció d'una Europa democràtica»
Josep Ramoneda (periodista, filòsof i escriptor).
Dimarts 3 d'octubre, 19 h. Sala Martí l'Humà

MUHBA 80'
El museu de la ciutadania

PRESENTACIONS

Projecció del documental "Perifèria"
Xavi Valls
Divendres 28 de setembre, 19 h. MUHBA Bon Pastor. Sala d'Actes

Forma, color i cronologia. les pises catalanes dins el context arqueològic de Barcelona
Mikel Soberón Rodríguez
Data a determinar. Consulteu el web.

Guia Urbana / Domenech i Montaner
Oriol Gili i Enric Granell
Dimecres 25 d'octubre a les 19h. Sala Martí l'Humà

Gent de la Casa Gran
Cicle de conferències organitzades per l'Associació Consell de Cent i el MUHBA els anys 2017, 2018 i 2019
Eugení Forradellas
Dimecres 8 de novembre a les 19h. Sala Carreras Candi

Barcelona, esplendor i crisi del segle xv
Pere Verdés i Pere Ortí
Data a determinar. Consulteu el web

Orígens del ferrocarril a Barcelona
Ferran Armengol
Data a determinar. Consulteu el web

Barcelona en postguerra
Antoni Martí Monterde
Data a determinar. Consulteu el web

Camins musicals de llibertat
Gianni Ginesi
Dimecres 17 de gener de 2024 a les 19h. Sala Carreras Candi

Les opcions de Barcelona, 3 i 4
Ramon Grau

Data a determinar. Consulteu el web. Sala Martí l'Humà

*Presentació de les guies urbanes dedicades als ibers, la Barcelona hospitalària, la Contrareforma, l'academicisme, el Rec Comtal i la salut mental (sense data confirmada, consulteu el web).

